

26 OKT. 2001

Deze rubricering is
beëindigd na 5de jr.

Stg. GEHEIM

MAANDOVERZICHT

No 9 1960

BINNENLANDSE VEILIGHEIDSDIENST

V E R T R O U W E L I J K

Maandoverzicht no. 9 - 1960

(Tijdvak 1-9-'60 t/m 30-9-'60)

I N H O U D

I. <u>Communisme Internationaal</u>	blz.
"Socialisme en oorlog", een studie van de Joegoslavische vice-president en Marx-expert Edvard Kardelj tegen Chi-na's beleid	1
Ontwijkende reacties van Moskou	4
II. <u>Activiteiten van de CPN</u>	
Nieuwe taakverdeling in de partijleiding	7
Politieke rede van Paul de Groot op het Waarheidzomerfeest: bijval aan het Sowjet-Russische coëxistentiebeleid betuigd	10
Voortgezette CPSU-scholing voor CPN-ers	11
III. <u>Activiteiten van de communistische hulporganisaties</u>	
Vredespropaganda naar Chroestsjow's voorbeeld	12
ANJV bereidt jeugdmanifestatie 1961 voor	14
Bureau Jeugdtoerisme van het ANJV ook voor niet ANJV-leden	15
Solidariteits-actie "Verenigd Verzet 1940-1945"	16
IV. <u>Communistische activiteiten in het bedrijfsleven</u>	
Communistische bezwaren tegen nieuwe algemene bootwerkersbond in Amsterdam	18
Vakbonden en vredesbeweging	19
V. <u>Overige groeperingen</u>	
De Soc. Werkers Partij in de kwestie Moskou-Peking	21
De zwakke positie van de Vierde Internationale: de arrestatie van Raptis en Santen	23

Overzicht stakingen september 1960

Agenda

H O O F D S T U K I

COMMUNISME INTERNATIONAAL

"Socialisme en Oorlog" (zie MO 7/8 - 1960 hfdst. I)

In augustus 1960 verscheen in het Joegoslavische partijdagblad Borba onder de titel "Socialisme en Oorlog" een studie van Edvard Kardelj. De auteur is vice-president van Joegoslavië en volgt in politieke rang onmiddellijk op het staatshoofd, maarschalk Tito. Als medewerker van de voormalige Komintern kon Kardelj jarenlang achter de schermen van het internationale communisme kijken. In zijn land is hij de meest gezaghebbende kenner van het marxisme-leninisme.

Het jongste werk van deze Zuidslavische staatsman en partijtheoreticus analyseert enkele facetten van de Chinese buitenlandse politiek in een poging tot rechtvaardiging van de Joegoslavische standpunten te dien aanzien.

Kardelj is de belangrijkste inspirator van een fel omstreden stroming in het hedendaagse communisme, die in de Verklaring van Moskou van november 1957 der twaalf partijen van de socialistische landen wordt aangeduid als "modern revisionisme", op dat tijdstip het hoofdgevaar voor de internationale communistische beweging. De Joegoslaven weigerden de Verklaring mede te ondertekenen, vooral omdat daarin het Sowjet-leiderschap van het socialistische kamp opnieuw is vastgelegd.

De pers en de hoogste staats- en partijleiders van China voeren volgens Kardelj een politieke heksenjacht tegen zijn land, waarbij zij zich op het voetstuk van het "werkelijke marxisme" plaatsen en zich zelf onfeilbaar gezagtoemeten. In wezen acht hij deze aanvallen - hier is z.i. geen sprake van normale critiek - gericht tegen alle socialistische krachten, die het niet volledig eens zijn met Chinese buitenlands beleid. De Chinezen, aldus Kardelj, wensen geen oplossing van geschillen door onderlinge discussies maar eisen een aanvaarding van het Chinese standpunt zonder meer.

De Joegoslavische communisten zijn "opportunisten" en zij zelf "radicale revolutionairen". Bij deze voorstelling van zaken gaat China, blijkens de mening van Kardelj, van al te simpele en sectarische opvattingen uit. De manier waarop de Chinezen hun specifieke problemen oplossen zouden anderen klakkeloos moeten overnemen.

Het beste voorbeeld van deze Chinese gedragslijn acht Kardelj de anti-Joegoslavische campagne, waarin Zuidslavië van verraad aan het socialisme is beschuldigd omdat het een eigen weg daarheen koos.

Onmarxistisch en onwetenschappelijk is voorts de these van de Chinese theoretici, dat kapitalisme onvermijdelijk oorlog en socialisme onvermijdelijk vrede betekent. Zo'n uitspraak houdt in dat vrede alleen mogelijk is wanneer het kapitalisme definitief is vernietigd. Dit strijdt volgens Kardelj tegen de denkbeelden van Marx, Engels, Lenin en Stalin. Kardelj acht het een vervalsing van Lenin's stellingen over de coëxistentie wanneer de Chinezen zich nu vastklampen aan een vroegere, inmiddels door de krachtsverhoudingen in de wereld grondig gewijzigde situatie.

De oorlogen, welke Lenin in de twintiger jaren voor de geest stonden, waren resp. aanvalsoorlogen ter onderwerping van naties; oorlogen tussen de grote imperialistische mogendheden onderling en oorlogen tegen de socialistische revolutie of tegen de USSR, het eerste land van het socialisme. In Lenin's dagen was het imperialisme zowel militair als economisch nog de volstrekte meerdere van het socialisme. Op beide terreinen is de toestand ingrijpend veranderd.

Kardelj wrijft de Chinese theoretici vervolgens hun eigen recente beweringen onder de neus. Zij geloven ófwel dat de krachtsverhouding in de wereld zodanig is, dat de imperialisten zouden willen toeslaan met kans op het winnen van een door hen te ontketenen wereldoorlog; óf deze theoretici zijn van mening, dat de oorlog in het belang is van het socialisme, een "revolutionair wapen" ter verbreiding daarvan en dat derhalve de toenemende macht van het socialisme de oorlog onvermijdelijk maakt.

In het eerste geval verloochenen zij, naar Kardelj meent, hun eigen theorie van het imperialisme als de "papierenen tijger" en gaan zij de imperialistische macht overschatten. In het tweede geval begeven de Chinese theoretici zich op een zeer gevaarlijk pad, waar zij stellen, dat een aanvalsoorlog gerechtvaardigd is mits deze wordt begonnen door een socialistisch land.

Kardelj herinnert er verder aan dat Lenin zelf vastberaden verzet bood aan het ultra-linkse drijven van Trotski, die in 1917 de jonge Sowjet-staat in naam van de wereldrevolutie in oorlogsavonturen trachtte te slepen. Evenals Trotski doen de Chinezen een kortzichtige poging hun binnenlandse moeilijkheden met geweld op te lossen. Zij

maken de internationale belangen van de communistische beweging ondergeschikt aan de voorbijgaande belangen van hun eigen land.

Kardelj heeft dit in zijn studie nog nader toegelicht. Trotski achtte het aanwakkeren van de wereldrevolutie noodzakelijk, mede ter bescherming van de destijds ook nog militair zwakke positie van het enige socialistische land. Zulke revolutionaire activiteit moest Sowjet-Rusland helpen bij het afweren van de gevaren, die uit een zijns inziens onvermijdelijk komende agressie van de kapitalistische landen zouden voortspuiten.

De Chinese theoretici gaan niet zoals Trotski uit van de zwakte van de jonge Sowjetstaat maar van de sterkte van het hedendaagse socialistische kamp. Huns inziens behoeft het communisme daarom geenszins bevreesd te zijn voor het agressieve imperialisme. Oorlog zou, volgens hun mening, de wereldrevolutie stimuleren.

De Chinese theoretici gaan, aldus Kardelj, nog verder. Zij menen, dat een aanvalsoorlog van een socialistisch land door de arbeidersklasse in de kapitalistische landen zal worden toegejuicht. Vanzelfsprekend leggen ook zij de nadruk op de beslissende rol van de arbeidersklasse der kapitalistische landen bij de strijd voor socialisme en vrede. Maar wat voor een soort arbeidersklasse staat hun voor de geest?

Het is een arbeidersklasse, die wel in de verbeelding van dogmatische lieden maar niet in werkelijkheid bestaat. De arbeiders in de kapitalistische landen heten met gespannen verwachtingen het moment te verbeiden. waarop zij hun revolutionaire bevrijding, gebracht door vreemde legers, kunnen begroeten.

Wat wèl bestaat is een arbeidersklasse, die zelfs binnen de nationale grenzen nog niet eensgezind is, laat staan op wereldschaal. En waar het hierbij op aankomt: deze klasse is vóór de vrede en tégen een wereldoorlog.

Derhalve moeten, aldus Kardelj, de leidinggevende socialistische krachten geen militaire maar politieke middelen aanwenden, die aansluiten bij de huidige omstandigheden en passen bij het karakter van de arbeidersklasse zoals zij in werkelijkheid is. De Chinese theoretici zijn daartoe niet bij machte of niet bereid. Zij rekenen alleen diegenen tot de arbeidersklasse, die onvoorwaardelijk de Chinese opvattingen aanvaarden.

Kardelj blijkt op een belangrijk punt de opvattingen van

Chroestsjow volledig te delen. Het marxisme en "de humanistische geest van het socialisme" wettigen z.i. slechts één conclusie: het prijsgeven van de these van de onvermijdelijkheid van oorlogen en het voeren van een beleid van vreedzame coëxistentie. Wij allen weten niet alleen dat zulke middelen bestaan, doch ook dat oorlog in het geheel ontoereikend en ongeschikt is voor het opheffen van de tegenstellingen in de wereld, aldus Kardelj.

De onoverbrugbare tegenstelling, karakteristiek voor de hedendaagse wereld, ligt niet tussen een abstract socialisme dat volstrekt goed en een abstract kapitalisme dat volkomen slecht is. In werkelijkheid is de tegenstelling gelegen tussen het socialistische stelsel in opkomst en het kapitalistische in neergang en ontbinding. In de huidige overgangperiode van kapitalisme naar socialisme blijft het, naar Kardelj meent, mogelijk dat een socialistisch land een "onrechtvaardige" oorlog voert omdat het nog niet geheel van kapitalistische smetten vrij is.

Reactie van Moskou

Voorzover bekend hebben de communistische autoriteiten in China nog niet op deze analyse van Kardelj gereageerd. De Sowjet-Russische partijpers deed dit begin september wel in een artikel van De Prawda, getiteld: "De laatste onthullingen van een revisionist". De twee schrijvers van de bedoelde beschouwing achten het nodig - ofschoon de volledige tekst nog niet te hunner beschikking stond - snel op de Joegoslavische verdachtmakingen te antwoorden.

Het werk van Kardelj dient huns inziens om bij de arbeidersbeweging, onder het mom van strijd tegen het "radicalisme", meningen te doen postvatten, die alleen door tegenstanders van het communisme met bijval worden begroet. Aan Kardelj wordt, mede met het oog op het voor zijn publicatie gekozen tijdstip, verweten dat hij de reële gevaren van het imperialisme probeert te minimaliseren.

Of Kardelj dit al dan niet wenst, hij diende, volgens het Prawda-artikel, de imperialistische machten met zijn thans gepubliceerde studie. Kardelj's bewering, dat een socialistische staat een aanvalsoorlog zou kunnen beginnen wordt monsterachtig genoemd. Met hun geschrijf over "socialistische hegemonie" (d.w.z. het overheersen van satelliet-regime's door een grote "socialistische" mogendheid) zijn de Joegoslavische revisionisten in imperialistisch vaarwater gekomen. Op

deze wijze helpen zij er aan mee de verantwoordelijkheid voor het uitbreken van een oorlog bij voorbaat op de schouders van de socialistische staten te leggen, aldus De Prawda.

Kardelj had het oorlogsgevaar van de kant van het imperialisme ernstig onderschat. Zijn toorn diende niet "het agressieve communistisch China" maar het imperialisme van de Verenigde Staten te treffen.

Volgens De Prawda vervalst Kardelj het marxisme en stelt hij een apologie voor het imperialisme op. Zijn denkbeelden, waarin de mogelijkheid wordt geopperd dat het beleid van socialistische landen tot het uitbreken van een wereldoorlog kan voeren, beschouwt De Prawda als een aanval op het socialisme in zijn geheel, gericht tegen de internationale communistische beweging. De aanval van Kardelj zal alleen vreugde onder de vijanden van de vrede wekken.

De revisionisten trachten aan te tonen, dat oorlogen ook vóór de overwinning van het socialisme kunnen worden uitgebannen. Deze visie brengt hen uiteindelijk in het kamp van de imperialisten.

De dogmatici daarentegen zien niet dat de machtsverhoudingen over de gehele wereld ten voordele van het socialisme zijn veranderd, waardoor het vraagstuk van oorlog en vrede kan worden opgelost. De dogmatici overschatten, aldus De Prawda, de macht van het imperialisme en onderschatten de krachten van het socialisme.

* * *

Uit de beschouwing van De Prawda treedt aan den dag dat men in Moskou wilde vermijden om de grote Chinese partner onnodig voor het hoofd te stoten. Wel wordt tegen het einde van het artikel in De Prawda naast critiek op het revisionisme ook het dogmatisme gelaakt. De aan het dogmatisme bestede passage is nochtans een zwak aftreksel van de krasse woorden die Chroestsjow in juni jl. te Boekarest tot de "starre dogmatici" richtte.

Het Sowjet-Russische partijdagblad heeft er zich niet aan gewaagd in de zeer subtiele argumenten te duiken, die Kardelj hanteert bij het signaleren van de Chinese deviaties van de leerstellingen van Marx, Engels, en Lenin.

Evenmin hebben de schrijvers aan Kardelj enig recht doen wederbaren in de voor communisten toch zeker belangrijke materie van een principiële stellingname tegen het imperialisme. Kardelj houdt zich in zijn analyse diepgaand bezig met de gevaren van het kapitalistische

c.q. imperialistische stelsel. Hij doet dit evenwel op een wijze, die het communistische blok kennelijk ongelegen komt.

De verklaring hiervoor is te vinden in de omstandigheid dat de Joegoslavische communisten zich kunnen veroorloven in hun critische beschouwingen onbewimpeld voor hun eigen overtuiging uit te komen. Zij behoeven, in tegenstelling met de partijen die deel uitmaken van het "socialistische kamp", niet te pas en te onpas de schijn op te houden als zou de "monolithische eenheid" in geen enkel opzicht zijn aangetast.

De Joegoslaven hebben in de loop van de laatste tien jaar niet geschroomd om, waar zij zulks noodzakelijk oordeelden voor de verdediging van hun opvattingen, ook tegenover het communistische blok in de gerezen conflicten "man en paard" te noemen. Dit bleek bij voorbeeld in de nasleep van het conflict van 1948, waarbij Joegoslavië uit het Kominform werd gestoten. Voorts pareerde Belgrado de communistische aanvallen die volgden na Chroestsjow's pogingen - van 1955 tot en met 1957 - om de Joegoslavische kameraden terug te brengen in de gelederen van het "socialistische kamp".

In het huidige geschil tussen Moskou en Peking heeft Zuidslavië nog een speciale reden duidelijke taal te spreken omdat het op grond van zijn "revisionistische" opvattingen door alle communistische partijen, maar in het bijzonder door de Chinese leiders, verwoed is aangevallen en van "verraad aan het socialisme" beschuldigd.

H O O F D S T U K I I

ACTIVITEITEN VAN DE COMMUNISTISCHE PARTIJ VAN NEDERLAND

De taakverdeling in de topleiding van de CPN (zie MO 5-1960)

Het is meer en meer duidelijk geworden welke wijzigingen sinds de zitting van het partijbestuur van 27 en 28 mei jl. in de taakverdeling van de topleiding der CPN zijn aangebracht.

Hoewel Paul de Groot algemeen secretaris is gebleven, bemoeit hij zich minder met de dagelijkse werkzaamheden van het partijsecretariaat en de organisatorische aangelegenheden. Dit gedeelte van zijn taak heeft hij overgedragen aan Harry Verheij, die tevens waakt tegen "verburgerlijking van de partij".

In het kader van zijn politiek-leidinggevende taak zal De Groot meer nog dan voorheen het oog houden op de redactie van De Waarheid. Naar verluidt zal hij eindelijk uitvoering gaan geven aan zijn reeds meermalen geuite voornemen om zijn biografie te schrijven.

Jaap Wolff treedt thans op als administratief secretaris en als penningmeester der partij. Hij houdt tevens toezicht op de neven- en mantelorganisaties met uitzondering van het Centrum, waarvoor Harry Verheij, gesecondeerd door partijbestuurder Piet Bakker, verantwoordelijk is.

Aan Marcus Bakker blijkt de leiding over de afdeling propaganda te zijn opgedragen. Nico Luirink, die deze functie voorheen vervulde, is thans belast met de zakelijke leiding van Felix Meritis. Ook blijft Bakker het "parlementswerk" behartigen.

De taak van Henk Hoekstra, die als organisatie-secretaris optreedt, bleef ongewijzigd.

De vier kaderleden, die in het afgelopen scholingsjaar een cursus aan de Hogere Partijschool in Moskou volgden, kregen hun taak toegewezen:

Koert Stek is belast met de leiding over de agrarische sector van het partijwerk; Wim Swart zal Marcus Bakker bij de propaganda assisteren, terwijl Cornelis Hulst propagandasecretaris van het partij-district Zaanstreek is geworden. Stek en Swart blijven in bezoldigde dienst van de partij.

De andere Moskouse cursist, B.J. de Boo, is voorzitter geworden van het ANJV-district Amsterdam.

Partijbestuurszitting

Op zaterdag 3 september kwam het partijbestuur van de CPN voor het eerst sinds 28 mei van dit jaar in zitting bijeen. Voor een dergelijke zitting worden in de regel een zaterdag en de daarop volgende zondag uitgetrokken. Dat voor deze bijeenkomst met de zaterdag alleen kon worden volstaan wijst op een minder belangrijke agenda. De Waarheid van 5 september gaf over deze zitting een weinig zeggend communiqué.

Vermoedelijk kwamen alleen organisatorische en geen politieke kwesties aan de orde. De afwezigheid van Paul de Groot, die van 18 augustus tot 22 september met vakantie in de Sowjet-Unie vertoefde, zal hieraan waarschijnlijk niet vreemd zijn geweest. Naar verluidt zal spoedig na het Waarheidfestival een partijbestuurszitting worden gehouden waarop de politieke zaken aan de orde komen.

De waarnemend algemeen secretaris Harry Verheij moet op de septemberzitting in niet mis te verstane bewoordingen uiting gegeven hebben aan de ontevredenheid van het partijbestuur over de inactiviteit van de meeste districten. Maatregelen ter verbetering zullen dan ook waarschijnlijk niet lang op zich laten wachten.

Prinsjesdag

In verband met het enkele dagen na de derde dinsdag in september gehouden Waarheid-Zomerfeest, had de CPN besloten dit jaar geen openbare vergaderingen ter bespreking van de miljoenen-nota op de traditionele "Rode Dinsdag" te beleggen. Paul de Groot zou op het Waarheidfestival, als de gehele partij gemobiliseerd was, over troonrede en miljoenen-nota spreken. In zijn daar gehouden rede werd er evenwel geen directe aandacht aan geschonken. De behandeling in het partijdagblad beperkte zich tot enkele artikelen. Zoals te verwachten was werd daarin vooral critiek geuit op de "oorlogsbegroting", de Nieuw-Guinea politiek, de loonpolitiek en de woningbouw.

De voorgenomen verlaging van de inkomstenbelasting wordt, aldus De Waarheid, gebruikt om de arbeiders van hun looneisen te doen afzien. Dit reactionaire program is mede door vermindering van de vermogensbelasting alleen gunstig voor de kapitaalbezitters.

Waarheidsfestival

Begunstigd door fraai weer vierde de CPN op zondag 25 september een "grandioos Waarheidsfestival", aldus het enthousiaste verslag in de partijkrant, dat voorts gewaagt van een overweldigende drukte en een imponerende opzet. Waarheid-directeur Joop Geerligts sprak het openingswoord; het Tweede Kamerlid Marcus Bakker sloot even na vijven dit voor de CPN feestelijke gebeuren. In de loop van de middag hield de algemeen secretaris van de partij Paul de Groot een politieke rede.

In het RAI-gebouw waren de traditionele stands van de nevenorganisaties opgesteld. Ook de gebruikelijke kermisattracties ontbraken niet.

Een groot aantal buitenlandse zusterbladen was met een inzending vertegenwoordigd. Op het festival werden begroetingstelegrammen voorgelezen, o.m. van de Sowjet-Russische Prawda en het Chinese Volksdagblad. Dergelijke telegrammen waren ook binnengekomen van l'Unità (Italië) en Vorwärts (Zwitserland).

De bladen Rude Právo (Tsjechoslowakije), l'Humanité (Frankrijk) en De Rode Vaan/Le Drapeau Rouge (België) deden zich persoonlijk vertegenwoordigen. Een afgezant van Neues Deutschland (DDR) heette door de "Amerikanen" verhinderd te zijn te komen.

Aan het slot van de bijeenkomst werden de taken voor de komende periode aan de orde gesteld. Deze omvatten het inschrijven van 5500 abonné's op De Waarheid, de reeds eerder bekend gemaakte inzameling van f 125.000,-- en het winnen van nieuwe leden van de partij. Naar schatting is het feest bezocht door 12.000 tot 15.000 personen, ongeveer zoveel als vorig jaar. In partijkring acht men het festival - hoewel op grotere toeloop was gerekend - zeer geslaagd.

De hiervoren vermelde drie buitenlandse gasten zijn volgens De Waarheid van 27 september op maandag de 26ste door het dagelijks bestuur van de CPN ontvangen. In de aldaar gehouden redevoeringen over vraagstukken van de internationale politiek kwam een "volledige eensgezindheid" tot uiting.

De rede van Paul de Groot

Uit de aard der zaak was de festival-toespraak van De Groot voor een voornaam deel gericht op de propaganda voor het partijdagblad. Het belang van De Waarheid was z.i. opnieuw gebleken bij de Unileveraffaire.

Het was nl. vooral aan haar rapportage te danken dat "de misdadige praktijken van de Unilever" aan het licht waren gekomen. Genoemd concern was evenwel slechts één van de monopolies die ons volk brandschaten. Strijd tegen hun wilsuitvoerder, het kabinet De Quay, tevens oorlogsstoker no. 1 in Nederland, bleef ook daarom geboden.

De algemeen secretaris was er van overtuigd dat de meerderheid van ons volk, indien daartoe in de gelegenheid gesteld, zich voor een atoomvrij Nederland zou uitspreken. Om de democratische wil van het volk tot uiting te brengen zal een scherpe buitenparlementaire actie gevoerd worden, die tegelijkertijd ook in het parlement tot uiting zal komen.

Ten koste van alles moet Nederland van de weg naar de atoomdood af. De Amerikaanse atoombasis op Soesterberg moet worden opgeheven en het land moet worden vrijgemaakt van het West-Duitse militarisme.

Dat de Karel Doorman "met de staart tussen de benen" terugkeert achtte De Groot een gevolg van de acties van de CPN, het ANJV en de OPSJ. Hij verlangde van de partij een grote krachtsinspanning om te ageren tegen troepenverscheppingen naar Nieuw-Guinea.

De kwestie Moskou-Peking (zie MO 7/8-1960)

In het vorige maandoverzicht werd melding gemaakt van verschijnselen die er op wezen, dat de CPN-leiding - onder invloed van de dogmatische instelling van Paul de Groot - t.a.v. de verschillen van opvatting tussen de CPSU en de CP-China over het vraagstuk van de vreedzame coëxistentie dichter stond bij Peking dan bij Moskou.

Zoals reeds werd vermeld vertoefde De Groot van 18 augustus tot 22 september met vakantie in de Sowjet-Unie. Zoals gebruikelijk zal hij in die tijd besprekingen hebben gehad met hoog geplaatste functionarissen van de CPSU.

Opvallend is dat De Groot na zijn terugkeer uit de Sowjet-Unie bij gelegenheid van het Waarheidfestival zich openlijk ten gunste van de opvattingen van het Kremlin in controverse met China heeft uitgesproken.

De brutale en cynische koude oorlogvoering van de imperialisten, zo zei hij o.m., mag ons niet laten leiden tot de dogmatische conclusie, dat ontwapening en vreedzame coëxistentie onbereikbaar zijn. De Sowjet-Unie en haar communistische partij, onder aanvoering van kameraad Chroestsjow, hebben volkomen gelijk, wanneer zij overtuigd blijven

van de reële mogelijkheid om de imperialisten te dwingen van hun wilde en onmenselijke plannen af te zien.

Het kamp van het socialisme versterkt zijn eenheid en geslotenheid in een vastberaden strijd, niet alleen tegen het revisionisme maar ook tegen pseudo-revolutionaire afwijkingen van het leninisme. De vraag kan rijzen of de Groot's gesprekken in Moskou hem tot dit "nieuwe inzicht" hebben gebracht.

Tweede groep Nederlandse communisten naar CPSU-scholing (zie MO 7/8-1960)

Vijf Nederlandse communisten - uit Amsterdam Gerard Maas (17-8-1913), Francina A. (Rie) Roos (10-6-1914), B.C. van der Kuil (30-7-1923) en J. Homma (8-10-1931) en uit Schiedam J. op 't Ende (31-7-1927) - vertrokken op 19 september per "Toepolow" van de gewone lijndienst op Amsterdam via Brussel, waarheen het vliegtuig door weersomstandigheden moest uitwijken, naar de Sowjet-Unie. Zij zullen op uitnodiging van de CPSU-leiding voor het cursusjaar 1960/1961 de scholing aan de Hogere Partijschool te Moskou volgen.

In tegenstelling tot de kortgeleden teruggekeerde groep, waarvan alle leden reeds een functie van enig belang in de partij of de nevenorganisaties vervulden, telt de nieuwe groep ook figuren, die tot nu toe slechts een bescheiden rol speelden. Van de huidige groep maken deel uit partijbestuurder Gerard Maas en Rie Roos, die op een vertrouwenspost voor het partijbestuur werkzaam was. De drie anderen kwamen tot nu toe niet of nauwelijks boven het afdelingsniveau uit.

Een ander verschil tussen de samenstelling van de jongste groep en die van het vorig jaar is, dat naast de jonge cursisten thans ook een tweetal oudere (wederom Maas en Roos, resp. 47 en 46 jaar) werden aangewezen om naar Moskou te gaan.

H O O F D S T U K I I I

ACTIVITEITEN VAN DE COMMUNISTISCHE HULPORGANISATIES

Vredesbeweging

Internationaal

In het verkilde klimaat van de huidige internationale politiek lijkt de Sowjet-Unie minder dan ooit bereid te zijn tot een vruchtbaar gesprek. Kort geleden dreigde Chroestsjow opnieuw met een eenzijdige "regeling" van het Duitse en Berlijnse probleem, teneinde de westelijke vertegenwoordigers onder druk te zetten.

De Wereldvredesraad is hem trouw bijgevalen. De demilitarisatie der beide Duitse republieken, hun uittreding uit de NAVO en het Warschau-pact en het afsluiten van een vredesverdrag werden als eisen gesteld in een Presidiumverklaring, ondertekend door de fungerend voorzitter J.D. Bernal. Hiermede keerde men terug in de sfeer van eind 1958, toen de Berlijnse kwestie voor het eerst een belangrijke rol in de propaganda ging spelen.

Nederland

De voorpagina van het blad Vrede werd in september gebruikt voor de bekendmaking van een Open Brief van het Algemeen Bestuur van de Nederlandse Vredesraad aan de leden van de Staten-Generaal. Het betrof de stationering van vreemde, militaire vliegtuigen op Nederlandse bodem en de aanleg van buitenlandse wapendepôts in ons land. Het algemeen bestuur vreest voor herhaling van spionagevluchten boven de Sowjet-Unie vanaf vliegvelden in ons land en voor eventuele represaillemaatregelen van Sowjet-Russische zijde. Voorts heeft men kritiek op de weigering van de regering om mededelingen te doen over de aard van de goederen, die op ons grondgebied door de Bondsregering worden opgeslagen. Dit sluit contrôle vrijwel uit, aldus de brief. De belangen van de Nederlandse bevolking glijden daarmee in handen van de Deutsche Bundeswehr. Het algemeen bestuur vraagt opheffing van de buitenlandse vliegbases en wapendepôts terwille van de veiligheid der bevolking. Ook wensen de adressanten dat Nederland in de Algemene Vergadering der Verenigde Naties, welke op 20 september aanving, zal voorstellen een gebied in Europa te vormen, dat vrij is van buitenlandse bases

en atoomwapens. De brief van het algemeen bestuur is mede ondertekend door ruim 160 personen, onder wie verscheidene "oude bekenden" van de vredesbeweging.

Uiteraard besteedt het blad ook aandacht aan de UNO-vergadering zelf. Na de publicatie van het agenda-verlanglijstje (Congo, Berlijn en de ontwapening) constateert het blad, dat het in het afgelopen jaar niet goed gegaan is in de wereldpolitiek, vooral door het U2-incident. Voorts wijst men op West-Duitsland als "de enige staat in de wereld, die officieel zijn grenzen wenst te wijzigen". Het september-nummer van Vrede bevat een waarschuwend artikel van voorzitter Dr. W.H. van Dobben onder de titel "Duitse herbewapening een Paard van Troje". De vredesraad pleit voor een nieuwe topconferentie en spoort de "vredeskrachten" aan zich gereed te houden om op het goede moment hun gewicht in de schaal te werpen.

Jeugdbeweging

Het ANJV

Evenals vorige jaren heeft het hoofdbestuur van het Algemeen Nederlands Jeugdverbond in september aan zijn districts- en afdelingsbesturen een werkplan voor het nieuwe verenigingsjaar toegezonden. De activiteiten zullen zich ditmaal voornamelijk concentreren op het komende 8ste congres (Kerstmis 1960) en een jeugdmanifestatie voor de vrede (Pinksteren 1961). Voorts zal aandacht worden besteed aan de ontspanning, de scholing en de uitbouw van het bureau voor jeugdtoerisme.

8ste ANJV-congres

Het hoofdbestuur besloot op 24, 25 en 26 december a.s. in Amsterdam het 8ste congres te houden. Volgens de statuten had het reeds in het gepasseerde voorjaar moeten plaatsvinden. Circa 200 gedelegeerden zullen aan het congres deelnemen, van wie 80 uit het Amsterdamse district. De agenda vermeldt als punten van bespreking: het ANJV in de strijd voor vrede en vooruitgang, de verdediging van de dagelijkse belangen der jonge arbeiders en de versterking van het verenigingsleven.

In de tweede helft van november en begin december zullen de ledenvergaderingen en de districtsconferenties ter voorbereiding van het

congres moeten plaats vinden. Daar worden de afgevaardigden gekozen en zullen kandidaten worden gesteld voor het nieuwe hoofdbestuur."

Jeugdvrede-manifestatie 1961

Het plan van het ANJV om komend jaar Pinksteren een jeugdvrede-manifestatie te houden is in feite een herhaling. De vorige manifestatie vond in januari 1960 plaats. Wel is men van zins ditmaal de verschillende onderdelen van het programma, zoals sportwedstrijden, openluchtbijeenkomsten en filmochtenden, te decentraliseren en te verdelen over een vijftal Amsterdamse buurten. De naam van de nieuwe manifestatie is nog niet bekend, maar de voornaamste leuze is: "Nooit meer oorlog en fascisme".

Op de zaterdag voor Pinksteren moeten jeugdkaravanen op "demonstratieve wijze" naar Amsterdam trekken, waar de groepen elkaar ontmoeten. De festiviteiten zullen eindigen met een grote, centrale meeting. Reeds op het a.s. congres van het communistische jeugdverbond zal een begin worden gemaakt met de werving van deelnemers.

Ontspanning

In het werkplan wordt er de nadruk op gelegd, dat het in het ANJV - en speciaal in Amsterdam - slecht gesteld is met het clubwerk. In de hoofdstad bestaan nog slechts volleybalclubs, de andere zijn nagenoeg verdwenen. Daarom moeten opnieuw toneel- en muziekgroepen, een fotografie- en correspondentieclub worden opgericht. Om er zeker van te kunnen zijn, dat de plannen ook werkelijk worden uitgevoerd, besloot het hoofdbestuur een nieuwe culturele commissie in te stellen. Teneinde de aandacht niet te laten verslappen wordt nog overwogen met Pasen 1961 in Arnhem of Rotterdam een groot landelijk cultureel concours te organiseren.

Scholing

Naast de gebruikelijke scholing per afdeling en de gewone studie-weekends (voor het komende jaar een dertigtal, waarvan 10 voor rekening van Amsterdam) besloot het hoofdbestuur eenmaal in de veertien dagen - op zondag - een "top"scholing te houden. Deze is bestemd voor scholingsleiders, hoofd- en districtsbestuurders. Onder leiding van Jan de Boo, die een jaar lang een politieke opleiding in de

Sowjet-Unie genoot en kortgeleden in Nederland terugkeerde, zullen de cursisten de beginselen der filosofie bestuderen.

Voorts bestaat het plan in Amsterdam gedurende de komende winter een zgn. weekprogramma te organiseren voor de ANJV-leden onder de jeugdige seizoenwerklozen uit het Noorden. Zij zullen in de hoofdstad scholing ontvangen over onderwerpen zoals: de geschiedenis van het ANJV, de politieke en economische achterstelling van het Noorden, vraagstukken betreffende de landbouw en het werk van de CPN op het platteland. Voorts zal het programma excursies en bioscoopbezoek omvatten.

Bureau Jeugdtoerisme

In de loop van 1959 besloot het ANJV-hoofdbestuur een bureau op te richten voor jeugdtoerisme. Het maakte zijn debuut in 1960 met het organiseren van reizen naar Tsjechoslowakije en Oostenrijk, alsmede naar Rome ter gelegenheid van de daar gehouden Olympische Spelen. In het nieuwe werkplan wordt bekend gemaakt, dat het Bureau Jeugdtoerisme de mogelijkheid heeft in alle landen van Europa, zowel Oost als West, vacanties voor jongeren te organiseren, ook voor niet ANJV-leden. Het Bureau propageert tevens deelname aan wintersportkampen, die door zusterorganisaties in het buitenland worden georganiseerd.

Voor de leden, die niet over voldoende geld beschikken, wil men in Nederland een kamp inrichten. Hiervoor zullen ook leden van andere Westeuropese communistische jeugdorganisaties worden uitgenodigd, zodat het kamp in Nederland evenals die in het buitenland een internationaal cachet zal krijgen.

ANJV-acties inzake troepenuitzendingen naar Nieuw-Guinea

De in juni gemelde activiteit inzake de troepenuitzendingen naar Nieuw-Guinea, die gedurende de maanden juli en augustus ver-slapt was, nam in september weer toe. Vooral tegen de inschepingsdatum werd weer druk gekalkt en geplakt. Ook werden spandoeken opgehangen en vonden demonstraties plaats. Het partijdagblad meldde, dat op 21 september in Arnhem aan van inschepingsverlof terugkerende militairen exemplaren werden uitgereikt van een open brief, waarin een aantal "oud-Indonesië-militairen" zich waarschuwend richt tot

de huidige dienstplichtigen. Op de dag van vertrek vond in Amsterdam een demonstratie van ongeveer 400 jongeren plaats.

Verzetsbeweging

"Verenigd Verzet 1940-1945" heeft in de afgelopen maanden niet veel activiteit ontwikkeld. Hetzelfde geldt voor de "Commissie Schadevergoeding Nazi-slachtoffers" (CSN) en het "Protestcomité Vrijlating Oorlogsmisdadigers" (PVO), mantelcomité's die in het verleden een levendige propagandistische bedrijvigheid ontplooiden.

In de maanden juli en augustus bracht de internationale uitwisseling van kinderen van oud-verzetsstrijders wat leven in de brouwerij. Zij wordt ieder jaar in de zomer onder auspiciën van de "Fédération Internationale des Résistants" - FIR - gehouden. In dit kader werden groepen Nederlandse kinderen uitgezonden naar de Sowjet-Unie, Roemenië, Bulgarije, Oost- en West-Duitsland en verbleef een groep Franse kinderen in Nederland.

Begin september trad Gerrit Blom, de secretaris van "Verenigd Verzet 1940-1945", op als leider van een kleine delegatie, die werd uitgezonden naar een internationale reunie van oud-verzetsstrijders in Oost-Berlijn. (De gedelegeerden woonden daar tevens de begrafenis bij van de overleden president der DDR, Wilhelm Pieck).

In de komende maanden zal de aandacht van de Europese communistische verzetsbeweging zich toespitsen op het proces, dat de "Vereinigung der Verfolgten des Naziregimes" (VVN) in de Duitse Bondsrepubliek te wachten staat. Nadat in oktober 1959 door de Bondsregering een aanvraag tot verbod van deze communistische mantelorganisatie was ingediend, begon de FIR in december van hetzelfde jaar een internationale campagne van solidariteit met de VVN. Deze actie culmineert in een aantal internationale bijeenkomsten, die in oktober van dit jaar, voorafgaande aan het proces tegen de VVN, zullen worden gehouden. Het initiatief daartoe is genomen op een bijeenkomst, die 5 juli 1960 in Frankfort aan de Main werd gehouden en waar leden van het presidium der VVN samenkwamen met vertegenwoordigers van bij de FIR aangesloten organisaties uit België, Frankrijk, Italië, Luxemburg, N e d e r l a n d en Oostenrijk.

De Nederlandse communistische verzetsbeweging kreeg in Frankfort het verzoek een delegatie te zenden naar zulk een bijeenkomst

op 16 oktober in Luik, waaraan zal worden deelgenomen door Duitsers, Fransen en afgevaardigden uit de Benelux-landen.

"Verenigd Verzet 1940-1945" zoekt gegadigden voor deze manifestatie niet uitsluitend onder eigen leden, doch recruteert ook onder de leden van de (beter-bemantelde) concentratiekamp-comité's. Men beoogt daarmee de Nederlandse delegatie een ogenschijnlijk "breder basis" te geven.

H O O F D S T U K I V

COMMUNISTISCHE ACTIVITEITEN IN HET BEDRIJFSLEVEN

Acties onder havenarbeiders en metaalbewerkers

De leiders van de communistische transportarbeidersbond (de ABT-1958) zijn er niet in geslaagd de Amsterdamse havenarbeiders in september opnieuw tot "actie" te bewegen. Tijdens de openbare vergadering van 9 augustus - waar werd besloten de daags tevoren begonnen staking te beëindigen - deelde de bestuurder van de ABT-1958, F. Meis, mede dat het stakingscomité begin september opnieuw zou bezien wat het te doen stond. Dit comité schreef voor zondag 4 september een openbare vergadering in "Marcanti" uit, die door 600 à 700 belangstellenden werd bezocht. Ook bij deze gelegenheid voerde Meis weer het woord als "adviseur". Aan de Scheepvaartvereniging Noord en de erkende vakbonden zou - naar hij zei - schriftelijk worden medegedeeld dat het comité de eis handhaaft alle lonen op te trekken tot het loonpeil van de Stoomvaart Maatschappij Nederland. Het comité betoonde zich overigens wel zo "schappelijk" de erkende vakbonden nog een aantal weken de kans te geven met de patroons tot een vergelijk te komen. Tegen het einde van de maand heeft de ABT-1958 nog een serieuze doch vergeefse poging gedaan opnieuw een staking onder de havenarbeiders uit te lokken.

Tijdens de "Marcanti"-bijeenkomst van 4 september (zie hiervoren) keerde Meis zich tegen hen, die de oprichting van een nieuwe, algemene bond van havenarbeiders bepleiten zoals reeds op de stakersvergadering van 9 augustus was gebeurd. Al eerder had men zich van communistische zijde door dit denkbeeld wat gealarmeerd getoond. In een brief dd. 25 augustus van de ABT-1958 aan de NVV-Transportbond - waarin een voorstel tot "fusie" werd gedaan - was al gewaarschuwd tegen de voorgenomen oprichting van een nieuwe bootwerkersbond. De ABT-1958 bestempelde deze bij voorbaat als "een product uit de kringen der ondernemers".

Op 13 september verspreidden de initiatiefnemers tot stichting van een "eigen bedrijfsorganisatie van havenwerkers" een pamflet in de Amsterdamse haven. Een dag later signaleerde De Waarheid deze actie als een poging om de verdeeldheid onder de werkers te vergroten.

Het OVB-orgaan Nieuwe Strijd van 19 september sprak daarentegen zijn verheugenis uit over deze (door de communisten gelaakte) ontwikke-

ling. In concurrentie met de erkende bonden en de EVC-1958 wil het OVB trachten te bereiken dat een aantal havenarbeiders zich afzonderlijk organiseert. Blijkbaar koestert zijn leiding de hoop dat het nieuwe bondje zich alsdan bij het OVB zal aansluiten. In dat geval zou het OVB - meer speciaal de Bedrijfsorganisatie Verkeer - eindelijk ook in de Amsterdamse havens iets in de melk te brokkelen krijgen.

Na de metaalstakingen, die in augustus waren uitgebroken, leidde de onder deze categorie van werknemers vrij algemeen heersende ontstemming over de huidige arbeidsvoorwaarden in september wederom tot een reeks van kortstondige arbeidsconflicten, speciaal bij een aantal in Zuid-Holland gevestigde metaalbedrijven en scheepswerven.

Zoals gebruikelijk verspreide de EVC-1958 pamfletten, die waren afgestemd op de verlangens van de werknemers in de betrokken bedrijven. Tijdens de eind augustus gevoerde stakingen bij de NDSM te Amsterdam en de Amsterdamse Droogdok Maatschappij, waarin "De Metaal" van de voormalige EVC-1958 duidelijk de hand had, stelden de opgerichte "actiecomité's" een "ultimatum" op, dat echter verstreek zonder dat opnieuw demonstraties e.d. plaatsvonden. Pogingen daartoe, ondernomen door De Metaal-1958 op 28 september, hadden geen effect. Ook de niet-georganiseerde en de communistisch gezinde werknemers wachten blijkbaar af welk resultaat de onderhandelingen in de officiële organen van overleg zullen opleveren. (De Vakraad in De Metaal stelde op 29 september een loonsverhoging van 8% voor: 3% per 1-1-61 en 5% per 1-7-61).

Vakbonden en vredesbeweging

Het CPN-partijbestuur en de leiding van het Centrum (de voormalige EVC-1958) overwegen de laatste tijd of ze geen lering kunnen trekken uit de activiteit die sommige buitenlandse vakverbonden contra de kernbewapening ontwikkelen. Ze richten daarbij het oog vooral naar Engeland, waar op het congres van de TUC, in de eerste helft van september, een motie tot eenzijdige afschaffing van kernwapens meerderheid van stemmen verwierf. De Waarheid zond een speciale verslaggever naar dit congres, die het blad van uitvoerige beschouwingen voorzag. Deze gang van zaken op het TUC-congres wordt door de CPN mede toegeschreven aan de invloed van hun Engelse geestverwanten. Ongeacht de tot nu toe onderzonden tegenslagen ziet de CPN in dit Britse voorbeeld een stimulans om voort te gaan op de ingeslagen weg, die moet leiden tot de overgang

van communisten naar het NVV. De communisten, die er in slagen lid van een bij het NVV aangesloten bond te worden, zouden dan in hun omgeving propaganda tegen de kernbewapening moeten voeren. Voorts zouden de nog bij de EVC-1958 georganiseerd op de bedrijven gesprekken over het vredesvraagstuk met medewerkers moeten aanknopen.

De "oude" EVC

De EVC heeft te Amsterdam het bekende pand in de Vondelstraat 54, waar jarenlang het hoofdkantoor van de communistische vakbeweging heeft gezeteld, tegen een gunstige prijs verkocht en is per 1 september verhuisd naar de Van Breestraat 60. In dit perceel, eveneens eigendom van de EVC, was vóór genoemde datum het bestuur van de ABT-1958 als huurder gevestigd. Door de verkoop van het huis aan de Vondelstraat zit de EVC thans weer wat ruimer in haar middelen. Ze maakte hiervan o.m. gebruik door in grote oplage een "open brief aan alle Nederlandse werknemers" te laten drukken en te verspreiden, uiteraard met de opwekking zich aan te sluiten bij de Eenheidsvakcentrale.

H O O F D S T U K V

OVERIGE GROEPERINGS

De Socialistische Werkers Partij - SWP

De Kwestie Moskou-Peking (zie MO 6 en 7/8 - 1960)

Op 3 en 4 september kwam het partijbestuur van de SWP in zitting bijeen. Volgens De Brug van 17 september werden de internationale ontwikkeling, de coëxistentie-politiek van de Sowjet-Unie en de opvattingen van Peking te dien opzichte aan een beschouwing onderworpen. Met voldoening werd vastgesteld, dat de Sowjet-Unie haar politiek van coëxistentie en ontwapening na het mislukken van de topconferentie voortzet.

Uit een ander artikel in genoemd Brugnummer valt af te leiden, dat het partijbestuur tot een bepaald standpunt in deze kwestie is gekomen. Hoewel Peking en China in dit Brugartikel geen enkele keer met name worden vermeld, is het duidelijk, dat aan de beschouwing de meningsverschillen tussen de Volksrepubliek China en de Sowjet-Unie ten grondslag liggen.

De Brug ziet blijkbaar een overeenkomst tussen de strijd tegen het dogmatisme, door Wagenaar c.s. in de CPN gevoerd en het geschil Moskou-Peking. Het Kremlin keert zich daarbij immers eveneens tegen een starre, dogmatische uitleg van Lenin's leer.

In De Brug wordt o.m. vastgesteld dat in de communistische partijen reeds geruime tijd een discussie aan de gang is over de vraag of een derde wereldoorlog voorkomen kan worden en dat er in de officiële communistische partijen meningsverschillen bestaan t.a.v. het vraagstuk "sectarisme-dogmatisme".

De SWP betreurt dat zij die stelling nemen tegen het dogmatisme, in de publicaties van de officiële communistische partijen (opm. dzz.: in feite doet Chroestsjow dat ook) als een soort afvalligen worden betiteld. Een schoolvoorbeeld is De Waarheid, die het regelmatig doet. De Brug betreurt het verder dat de meningsverschillen over het sectarisme-dogmatisme en de naar aanleiding daarvan gevoerde discussies zo weinig in het licht der openbaarheid worden geplaatst. Ook hierbij gaat De Waarheid vooraan.

Tenslotte wordt in het Brugartikel het gedeelte van de door Chroestsjow op 21 juni 1960 te Boekarest gehouden rede, waarin hij

zich richtte tegen een starre en dogmatische uitleg van Lenin's leer uitvoerig weergegeven. Volgens de algemeen aanvaarde uitleg was deze toespraak bedoeld als een weerlegging van de stellingen van Peking.

De SWP contra de CPN

Zoals uit De Brug van 17 september j.l. valt op te maken kiest de SWP de zijde van het Kremlin. Ten tijde van deze partijbestuurszitting had de CPN zich nog niet duidelijk ten gunste van de opvattingen van Chroestsjow uitgesproken. De Waarheid had de meningsverschillen vrijwel genegeerd.

De voorkeur van Paul de Groot voor de Peking-lijn is de leiders van de SWP niet onbekend gebleven. Als weinig anderen hebben zij in het verleden met zijn dogmatische opvattingen kennis gemaakt. Hier bood zich een nieuwe gelegenheid tegen de CPN c.q. De Groot stelling te nemen. Men benutte daarbij tevens de kans te laten uitkomen, dat de breuk met de CPN geenszins een zich afkeren van Moskou betekent. Men blijft de Sowjet-Unie erkennen als de leidende kracht in de strijd voor het behoud van de vrede.

Het zich alsnog openlijk uitspreken van Paul de Groot op het Waarheidfestival voor de opvattingen van Moskou (zie hoofdstuk II) moet bij Wagenaar c.s. wel teleurstelling gewekt hebben. Deze stellingname ontnemt de SWP de gelegenheid zich in de ogen van Moskou gunstig van de CPN te onderscheiden.

Landelijke conferentie

Op 1 en 2 oktober heeft de partij te Amsterdam een landelijke conferentie gehouden, waarop het standpunt van het partijbestuur betreffende de "internationale ontwikkeling" is voorgelegd. Het lag in het voornemen ook de geplande acties ter versterking van de partij te bespreken.

Het Beginselprogram en de Statuten werden door het oprichtingscongres in januari 1960 voor het aanbrengen van enkele wijzigingen naar de samenstellingscommissie terug verwezen. Deze commissie kwam met haar arbeid klaar. Beginselprogram en Statuten zullen zeer binnenkort in druk verschijnen.

De Vierde Internationale

Gearresteerde leiders

In de maandoverzichten is meermalen aandacht gewijd aan de politieke activiteiten van de Vierde (trotskistische) Internationale zowel internationaal als nationaal en wel voornamelijk in verband met de zgn. intredepolitiek.

Twee vooraanstaande figuren van deze revolutionaire "wereldorganisatie" kwamen onlangs in de publiciteit, doch niet direct tengevolge van hun politieke bedrijvigheid.

Medio juni jl. verschenen in de Nederlandse pers berichten over de arrestatie van de Griek M.R. (Michel Raptis) en de Nederlander S.S. (Salomon Santen), als verdacht van valse munterij, nl. het vervaardigen van valse Franse bankbiljetten ten behoeve van de Algerijnse FLN (Front de Libération Nationale). Santen werd daarin aangeduid als de hoofdpersoon en als de grote man in de zgn. Vierde Internationale en tevens als de redacteur van het orgaan The Internationalist.

In feite moet Michel Raptis, algemeen secretaris en lid van het Internationaal Secretariaat als de leidinggevende figuur van de Vierde Internationale worden beschouwd. Hij is onder meer bekend onder het pseudoniem Pablo (het bezigen van pseudoniemen is in deze kringen gebruikelijk). Als Pablo leverde hij o.m. talrijke bijdragen aan 4th International (de Engelse uitgave van het theoretische orgaan van het uitvoerend comité der Vierde Internationale) en aan het Nederlandse periodiek De Internationale.

Raptis heeft grote invloed gehad op het door het derde wereldcongres in 1951 genomen besluit een sterker geaccentueerde massapolitiek te gaan voeren (zie MO no. 2-1958). Zulks blijkt wel hieruit dat niet alleen de intredepolitiek wordt betiteld als Pabloïsme, doch ook de gehele Vierde Internationale wordt aangeduid als de revisionistische of de pabloïstische Vierde Internationale.

Degenen, die zich met zijn opvattingen dienaangaande niet konden verenigen, staan onder leiding van een "Internationaal Comité" en worden "de orthodoxen" genoemd. Zij hebben zich voornamelijk in Engeland en in de Verenigde Staten gegroepeerd waar het aantal per groep vermoedelijk circa 500 bedraagt.

Sal(omon) Santen, eveneens lid van het Internationaal Secreta-

riaat, is al vele jaren zeer actief o.m. voor de organen 4th International en The Internationalist (een andere naam voor het tweemaandelijks informatiebulletin van het Internationaal Secretariaat).

In het zomernummer van 4th International, no. 10 - 1960 heeft het Internationaal Secretariaat een oproep gepubliceerd, onder de kop: "Santen en Raptis moeten vrij!" (Free comrades Santen and Raptis). Men doet het daarbij voorkomen alsof beiden zijn gearresteerd op grond van hun dapper en revolutionair werk voor de Algerijnse revolutie. Het artikel verwerpt "de schandelijke beschuldigingen van de bourgeoispers en van de autoriteiten" dat betrokkenen valse identiteitsbewijzen voor de Algerijnse opstandelingen zouden hebben vervaardigd.

Het Internationaal Secretariaat doet een beroep op alle revolutionaire en anti-imperialistische organisaties, partijen en personen, die op de een of andere wijze strijden voor de overwinning van "de koloniale revolutie en de socialistische wereldrevolutie". Men vraagt de Vierde Internationale te steunen bij haar strijd voor de vrijlating van de beide kameraden.

In haar organen heeft de Vierde Internationale zich steeds uitgesproken ten gunste van de Algerijnse FLN, dit in tegenstelling met de orthodoxe trotskisten, wier sympathie blijkt uit te gaan naar de Mouvement Algérien National (MNA), de verbitterde tegenstander van de FLN. Ook op het a.s. zesde wereldcongres van de Vierde Internationale zal de Algerijnse revolutie aan de orde worden gesteld.

* * *

Het hiervoren vermelde heeft nog eens het licht doen vallen op het trotskisme in het algemeen en op de Vierde Internationale in het bijzonder, waarbij kan worden opgemerkt dat zich de laatste jaren weinig veranderingen in deze internationale revolutionaire beweging hebben voorgedaan.

De breuk, ontstaan door de op het derde wereldcongres in 1951 genomen beslissing inzake de intredepolitiek, is nog steeds niet geheeld. De "revisionisten", verenigd in de Vierde Internationale, en de "orthodoxen", die de leiding aanvaardden van het Internationaal Comité, staan nog onverzoenlijk tegenover elkaar.

Sedert enige tijd zijn er echter aanwijzingen, dat men zich in beide kampen begint af te vragen of de ideologische verschillen

wel zo belangrijk zijn, dat zij een hereniging in de weg zouden moeten staan.

Doch ook al zouden alle trotskisten zich weer scharen onder de - officiële - Vierde Internationale, dan wordt dit geen wezenlijke massaorganisatie. Haar invloed en aanhang zijn daarvoor te gering.

Stakingsoverzicht september 1960

Bedrijf	Aanleiding	Inmenging vakbonden	Resultaat	№
Fa. Wortmann (afd. Philips) te Wildervank.	Geschil over werktempo	----	In werktempo zou geen verandering worden gebracht.	1.
NV. Ned. Staalindustrie te Rotterdam.	Eis tot loonsverhoging	KAB; CNV en NVV bemiddelden	Directie deelde mede dat de eis niet kon worden ingewilligd; was gebonden aan CAO.	2.
NV. Palthe, Textiel-veredelingsbedr. te Almelo.	Ververs eisen loonsverhoging	KAB; CNV en NVV bemiddelden	arb. hervatten normaal het werk.	3.
Nederlandse Kabelfabr. te Alblasserdam.	eis tot optrekking v. tarieven tot 40%	Metaal '58 verspreidde pamfletten	in afwachting bespreking OR met Dir. werd werk hervat.	4.
N.V. Metaalbuizen fabriek "Excelsior" te Schiedam.	loongeschil	----	geen; arb. hebben werk hervat.	5.
N.V. Scheepswerf N.A. Bernhard Jr. te A'dam.	loongeschil	----	looneis niet ingewilligd.	6.
Kon. Ned. Grofsme-derij (KNG) te Leiden.	eis tot loonsverhoging	Metaal '58 verspreidde pamfletten	geen.	7.
N.V.C. v.d. Giesen & Zn te Krimpen a/d IJssel.	eis tot verhoging van tariefvoorschotten	KAB; CNV en NVV bemiddelden. Metaal '58 verspreidde pamfletten.	Directie heeft looneisen voor een groot deel ingewilligd.	8.

V o l g n o	Begin in vo- rige maand	De onder de stakingsstreep vermelde getallen geven het aantal stakers aan. De boven de stakingsstreep vermelde getallen ge- ven het aantal arbeiders aan dat in normale toestand werkzaam is.																													
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1.	19-8	(1 dag)																													
2.	29-8	<div style="display: flex; justify-content: space-between;"> ± 275 ± 275 </div> (1 uur) == (1 uur)																													
3.	30-8	<div style="display: flex; justify-content: space-between;"> ± 40 ± 20 </div>																													
4.	31-8	<div style="display: flex; justify-content: space-between;"> ± 400 </div>																													
5.		<div style="display: flex; justify-content: space-between;"> 260 260 </div> == 24 uur																													
6.		<div style="display: flex; justify-content: space-between;"> 14 14 </div>																													
7.		<div style="display: flex; justify-content: space-between;"> ± 200 ± 200 </div> == (voor 3 uren)																													
8.		<div style="display: flex; justify-content: space-between;"> ± 1000 </div>																													

Stakingsoverzicht september 1960

Bedrijf	Aanleiding	Inmenging vakbonden	Resultaat	No.
NV. Heineken's Bierbrouwerij te Rotterdam.	loongeschil	NVV bemiddelde	Directie zal mogelijkheden be- zien.	9.
Schildersbedr. J.G. Reinders te Amsterdam.	loongeschil	----	aan eisen der stakers niet tege- moet gekomen.	10.
Schildersbedr. Gebr. KOBY Huizen (NH) (bouwobj. te Amsterdam).	loongeschil	----		11.
RDM te Rotterdam.	loongeschil	----	eisen niet inge- willigd.	12.
Wilton-Fijenoord te Schiedam	uitbetaling van voorschottarieven	----	Directie zal de zaak be- zien.	13.
NV. Ankersmit's Textielfabr. te Deventer.	loongeschil	----	toezegging gedaan dat naar een aan- vaardbare oplos- sing zou worden gezocht.	14.
NV. J.W. Junius & Zn. te Rotterdam.	aan de vervoerders werd ander werk opgedragen	NVV bemiddelde	commissie werd be- noemd om werkz.te bekijken.	15.
Kon. Hollandse Lloyd te Amsterdam.	heftruckchauffeurs moesten ander werk verrichten dan waarvoor zij aangesteld zijn	KAB; CNV en NVV bemiddelden	onderhandelingen zijn gaande met de Dir.	16.

A G E N D A

<u>Datum:</u>	<u>Bijeenkomst:</u>	<u>Plaats:</u>	<u>Organisatie:</u>
8-18 okt.	6e Congr. Internat. Unie van Studenten.	Bagdad	IUS
10-14 okt.	7e Congr. Internat. Ver. Democr. Juristen.	Sofia	IVDJ
* 16 okt.	Internat. bijeenk. verzetsstrijders.	Luik	FIR
18-22 okt.	2e Bijeenk. Internat. Org. van Journalisten.	Baden (Oostenrijk)	IOJ
22-23 okt.	Congres Ver. "Ned.-USSR".	Amsterdam	Ver. "Ned.-USSR"
* 10 nov.	Wereldjeugddag. 15e Verjaardag WFDJ.		WFDJ
november	Bijeenkomst Administr. Comité VVI-Overheid.	?	WVV
november	Conferentie van het Centrum.	Amsterdam	Centrum (EVC-1958)
* 24-26 dec.	8e Congres ANJV.	Amsterdam	ANJV
Begin 1961	Bijeenkomst Algemene Raad FIR.	?	FIR
* 18-19 febr.	9e Congres OPSJ.	?	OPSJ
17-19 mrt.	3e Medische Conf. FIR.	Luik	FIR
* maart	Eur. conf. 40-urige werkweek.	?	WVV
* Pasen	Landelijke ANJV cultureel concours.	Arnhem of Rotterdam	ANJV
* 24 april	Wereldjeugddag tegen het kolonialisme.		WFDJ
* Pinksteren	Jeugdvrede-manifestatie.	Amsterdam	ANJV
* 21-28 juli	Ontwikkelings- en vakantie-kamp.	?	ANJV
* juli	Wereldjeugdforum.	Moskou	Russ. jeugd-org.
juli of aug.	6e Internat. conf. partijhistorici.	?	Partij-instituten voor geschied.
1-5 sept.	2e Conf. geschied. v.h. verzet.	Warschau	FIR
1962	8e Wereldjeugdfestival.	?	WFDJ/IUS

* nieuw c.q. aangevuld.